

УДК 339.13

Чабан Тетяна

Chaban Tetiana

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇЇ РІВНІ COMPETITIVENESS OF THE ENTERPRISE AND ITS LEVEL

Під конкурентоспроможністю підприємства в цілому, мається на увазі його можливість здійснювати виробничу і збутову діяльність ефективно, і таким чином створювати конкурентам опір.

Рівень конкурентоспроможності організації залежить, з яким інтересом і довірою сприймаються послуги компанії на ринках. Визначити рівень конкурентоспроможності підприємства допомагають такі чинники: ціна організації, організаційні системи, як технічно оснащені робочі місця, як реалізується концепція управління, чи використовується стратегічний маркетинг і людський капітал, управлінські технології, інноваційні, інвестиційні і технічні політики.

На сьогоднішній день в економіці пропонують розрізнати чотири основні рівні конкурентоспроможності потенціалу підприємства.

Перший рівень конкурентоспроможності підприємства менеджерами фірм або компаній розглядається у вигляді внутрішнього нейтрального фактора управління. На їхню думку, управління не здатне ніяк впливати на конкурентоспроможність. Роль менеджерів заповнюється лише у випуску продукції без різного роду нововведень, без турботи про будь-які «сюрпризи» для покупців і конкурентів. Переконаність менеджерів в якості своєї продукції і в ефективній роботі своїх служб зі збуту та маркетингу так велика, що вони здатні ошчасливити свого покупця тільки поставками ними рекламованих товарів. Інші додаткові заходи в управлінні і виробництві вони вважають зайвими. Такого роду підхід може

бути успішним для компанії лише в разі вільного від конкуренції місця на ринку. Як правило, це притаманне малим підприємствам або фірмам, здатним орієнтуватися на нішу ринку.

На другому рівні підприємства націлені на створення власних управлінських і виробничих систем «нейтральних ззовні». Таким підприємствам необхідно дотримуватись стандартів встановлених на певному ринку (в регіоні або в галузі) їх конкурентами. Їх завдання полягає в тому, щоб виготовляти в себе те що і фірми-лідери, а для цього потрібно: прагнення отримати як можна більше технічних прийомів, технологій, придбання сировини та матеріалів, напівфабрикатів та комплектуючих виробів, використовуючи ті самі джерела, що і основні конкуренти.

У нашій країні в більшості підприємств присутній перший або другий рівень конкурентоспроможності.

На третьому рівні мають місце: гнучкість і оперативність при прийнятті рішень, вміння організувати економічну і швидку перебудову апарату управління, поліпшення мотивації працівників. Ефективність систем виробництва залежить не так від внутрішніх факторів як від зовнішніх факторів управління.

На четвертому рівні потенціал підприємства випереджає потенціал конкурентів. Успіх у конкурентному змаганні найбільше залежить від якості управління. Оскільки переважна кількість конкурентів завжди використовують однаковий набір ресурсів, а ефективність їхнього поєднання та використання є різною.

Отже не варто забувати, що успіх та оцінка рівня конкурентоспроможності підприємства залежать не так від виробничої діяльності, як більше від управлінської, її ефективності та якості в широкому сенсі.